

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I PROIZVODNJI
UGLJOVODONIKA

Član 1

U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika („Službeni list CG”, broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

„(3) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati i privrednom društvu u kojem država ima većinski vlasnički udio i pravnom licu čiji je osnivač država pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(4) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika daje se primjenom načela nediskriminacije i transparentnosti.

(5) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika koncedent može uskratiti iz razloga nacionalne bezbjednosti.“

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na operatora upstream cjevovodne mreže.”

U stavu 4 poslije riječi „Operator” dodaju se riječi: „iz stava 6 ovog člana”.

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 6 i 7.

Član 2

U članu 6 tačka 6 mijenja se i glasi:

„6) **proizvodnja** je operacija vađenja ugljovodonika iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema nafte ili gasa za proizvodnju, transport ili skladištenje, likvifikacija gasa, kao i dovođenje ugljovodonika do terminala u postrojenjima koja se nalaze na teritoriji pod jurisdikcijom Crne Gore;“.

U tački 11 poslije riječi „zaključen “ dodaju se riječi : „na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom“.

U tački 16 riječi : „transport i” zamjenjuju se riječima: „transport ili”.

U tački 17 riječi : „privredno društvo koje“ zamjenjuju se riječima: „ koncesionar koji“.

Član 3

U članu 7 tačka 5 poslije riječi: „(u daljem tekstu: radni program)” dodaju se riječi: „i program bušenja odnosno planove bušotina;”.

Poslije tačke 10 dodaje se nova tačka koja glasi:

„10a) obračunavanje godišnjeg iznosa sredstava koji se uplaćuje na račun za deinstalaciju postrojenja;”.

Poslije tačke 12 dodaju se tri nove tačke koje glase:

- „12a) registraciju i klasifikaciju bušotina;
- 12b) davanje odobrenja za testiranje i proizvodnju ugljovodonika;
- 12c) odobravanje bušotine ili promjene pravaca bušotine;”.

U stavu 2 riječi: „uslove za izvođenje radova iz stava 1 tač. 7 i 11” zamjenjuju se riječima: „i druge uslove za izvođenje radova, projektovanje i izgradnju postrojenja iz stava 1 tač. 7, 11 i 12 ovog člana”.

Član 4

U članu 8 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (4) Ugovorom o koncesiji može se dati jedan ili više blokova, odnosno dio ili djelovi bloka za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika ako su određeni kao djelovi zbog prolaska državne granice, prostorno planskih ograničenja, zaštite životne sredine ili povraćaja dijela dodijeljene površine bloka.“

Član 5

U članu 10 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

„ (3) Povraćaj dijela dodijeljene površine iz stava 1 ovog člana vrši se bez naknade i vraćeni dio površine može biti predmet novog javnog poziva za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju.

(4) Na oblik i veličinu zadržane površine saglasnost daje Vlada.

(5) U slučaju produženja faze istraživanja koncesionar je dužan da na početku produžene faze istraživanja izvrši povraćaj najmanje 50% površine dodijeljene ugovorom o koncesiji za proizvodnju umanjene za površinu koja je obuhvaćena proizvodnim poljem.“

Član 6

U članu 19 riječi: „nafte i gasa“ zamjenjuju se riječju „ugljovodonika“.

Član 7

U članu 20 stav 4 tačka 4 riječi: „mora da ispunjava koncesionar“, zamjenjuju se riječima : „moraju da ispunjavaju koncesionar i operator“.

Član 8

U članu 25 stav 1 u tački 5 poslije riječi „gas“, dodaju se riječi: „u skladu sa propisom Vlade“.

Poslije tačke 7 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„7a) odnose između koncesionara ;
7b) određivanje operatora;“.

Poslije tačke 13 dodaje se nova tačka koja glasi:
„13a) postupanje sa povjerljivim informacijama;“.

Član 9

U članu 26 stav 1 mijenja se i glasi:

„ (1)Koncesionar je dužan da plaća godišnju naknadu za površinu koju koristi na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju, u skladu sa propisom Vlade. “

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (4) Obračun naknade za proizvedenu naftu i gas vrši se u mjestu ekstrakcije koje je određeno programom razvoja i proizvodnje ugljovodonika.“

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Visina, kriterijumi i način plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana, kriterijumi za utvrđivanje visine, način obračuna, dokumentacija na osnovu koje se vrši obračun i druga pitanja od značaja za obračun naknade iz st. 2 i 3 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade.“

Poslije stava 4 dodaju se dva nova stava koja glase:

„(5) Ako se naknada za proizvedenu naftu i gas plaća isporukom nafte i gasa, koncesionar ima pravo na refundaciju troškova transporta, skladištenja ili dodatne prerade nafte i gasa u skladu sa propisom iz stava 4 ovog člana.

(6) U obračun naknade za proizvedenu naftu i gas uračunavaju se i proizvedeni prateći ugljovodonici.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 10

Poslije člana 27 dodaje se novi član koji glasi:

“Operacije bušenja

Član 27a

(1) Koncesionar je dužan da prije izvođenja operacija bušenja izrađuje planove i procedure za bušenje i operativan rad bušotina, kao i program bušenja za svaku bušotinu koje dostavlja organu uprave na saglasnost.

(2) Koncesionar je dužan da za bušenje pojedinačne bušotine ili promjene pravca bušotina dubljih od 50 metara pribavi odobrenje organa uprave.

(3) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 2 ovog člana koncesionar je dužan da podnese najkasnije 45 dana prije planiranog početka bušenja bušotine, odnosno promjene pravca bušotine.

(4) Prije početka bušenja koncesionar je dužan da podnese zahtjev za klasifikaciju odnosno registraciju bušotina, najkasnije 15 dana prije dana planiranog za početak bušenja.

(5) O aktivnostima koje se obavljaju prilikom operacija bušenja koncesionar je dužan da obavještava organ uprave i dostavlja prikupljene uzorke.

(6) Organ uprave može naložiti promjenu predloženih ili prethodno odobrenih aktivnosti vezanih za bušotinu radi efikasnijeg upravljanja resursima, odnosno radi zaštite zdravlja i bezbjednosti ljudi, imovine i životne sredine.

(7) Uslove za bušenje, prikupljanje uzoraka i način obavještavanja, izradu i sadržaj planova i programa iz st. 1 i 2 ovog člana i način klasifikacije i registracije bušotina, propisuje Ministarstvo. “

Član 11

U članu 33 tačka na kraju stava 1 briše se i dodaju riječi: „i dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, o namjerama za početak proizvodnje, kao i detaljan opis podataka, istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je utvrđena komercijalnost.“

Stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) Ako koncesionar procijeni da su ležišta koja su obuhvaćena otkrićem neodgovarajuća za komercijalnu proizvodnju, dužan je da o tome u roku od osam dana od dana utvrđivanja procjene obavijesti organ uprave i dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, detaljan opis istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je izvršena procjena, kao i eventualne mjere kojima se proizvodnja ugljovodonika može učiniti komercijalnom.“

Član 12

Poslije člana 34 dodaje se novi član koji glasi:

„Testiranje proizvodnje Član 34a

(1) Koncesionar je dužan da od početka faze verifikacije rezervi vrši testiranje proizvodnje.

(2) Testiranje proizvodnje, u smislu stava 1 ovog člana, je vađenje ugljovodonika iz ležišta radi provjere proizvodnih karakteristika ležišta ili testiranje koncepta razvoja ili proizvodnje ugljovodonika.

(3) Testiranje proizvodnje traje najduže šest mjeseci, a ako nastupe okolnosti koje nijesu mogle biti predviđene period testiranja proizvodnje može se produžiti za još šest mjeseci.

(4) Koncesionar je dužan da radi testiranja proizvodnje, odnosno produženja testiranja proizvodnje podnese zahtjev organu uprave za odobravanje testiranja, odnosno produženja testiranja proizvodnje“.

Član 13

Poslije člana 39 dodaje se novi član koji glasi:

„Odobrenje proizvodnje Član 39a

(1) Koncesionar ne smije da vrši proizvodnju ugljovodonika bez prethodno pribavljenog odobrenja organa uprave.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana koncesionar podnosi najkasnije 45 dana prije planiranog početka proizvodnje, odnosno isteka važećeg odobrenja za proizvodnju.

(3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od godinu dana.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, organ uprave može da odredi i drugi period u zavisnosti od veličine ležišta, vrste ugljovodonika, stope proizvodnje ili drugih faktora od značaja za optimalnu proizvodnju ugljovodonika.

(5) Koncesionar je dužan da o proizvodnji izvještava organ uprave.

(6) Sadržinu, način i rokove za podnošenje izvještaja, zahtjeva i odobrenja iz st. 1 i 5 ovog člana i člana 34a ovog zakona propisuje Ministarstvo.“

Član 14

U članu 42 stav 2 riječi: „koncesiji za proizvodnju“ zamjenjuju se riječima: „pristupu upstream postrojenjima.“

U stavu 5 tačka na kraju briše se i dodaju riječi: „ a može naložiti i povećanje kapaciteta postrojenja i upstream cjevovodne mreže.“

Član 15

U članu 47 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2)Koncesionar ne smije na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju da vrši istraživanje i proizvodnju drugih prirodnih resursa koji se ne smatraju ugljovodonicima u smislu ovog zakona.“

Član 16

Poslije člana 49 dodaje se novi član koji glasi:

„Račun za deinstalaciju postrojenja Član 49a

(1) Koncesionar je dužan da godišnje uplaćuje sredstva na poseban račun za deinstalaciju postrojenja, počev od dana početka proizvodnje ugljovodonika.

(2) Sredstva iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti isključivo za deinstalaciju postrojenja.

(3) Način obračuna i plaćanja sredstava iz stava 1 ovog člana uređuje se propisom Vlade.“

Član 17

U članu 50 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“(2) Koncesionar odgovara za štetu koju pričini tokom sprovođenja plana prestanka aktivnosti proizvodnje ili deinstalacije postrojenja.”

Član 18

U članu 51 stav 3 poslije riječi „operatora“ dodaju se riječi: „operatora upstream cjevovodne mreže“.

Član 19

U članu 56 stav 1 poslije riječi „gasa“ dodaju se riječi: „u mjestu ekstrakcije koje je utvrđeno programom razvoja i proizvodnje ugljovodonika.“

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (2) Svi troškovi nastali tokom obavljanja upstream aktivnosti padaju na teret koncesionara srazmjerno njegovom udjelu u ugovoru o koncesiji za proizvodnju.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 20

U članu 61 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“(4) Koncesionar je dužan da pritisak ležišta, sagorijevanje i ispuštanje ugljovodonika kao i korišćenje ugljovodonika kao gorivo ili u druge svrhe u toku proizvodnje ili transporta, kontroliše i evidentira radi smanjenja otpada, zaštite životne sredine i održavanja *upstream* operacija energetski efikasnim.“

Član 21

U članu 64 poslije stava 1 dodaje se novi član koji glasi:

„(2) Ministarstvo je dužno da obavijesti koncesionara o namjeri, odnosno razlozima za raskid ugovora iz stava 1 ovog člana najmanje 90 dana unaprijed.“

Član 22

U članu 66 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Koncesionar, operator, vlasnik postrojenja ili operator upstream cjevovodne mreže dužan je da u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora o koncesiji za proizvodnju osnuje privredno društvo ili dio stranog društva u Crnoj Gori radi upravljanja operacijama sa ugljovodonicima na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju zaključenog u skladu sa ovim zakonom.“

Član 23

U članu 67 stav 3 riječi: „vlasnik ili operator postrojenja ili” zamjenjuju se riječima: „operator, vlasnik postrojenja ili operator”.

Član 24

U članu 69 tačka na kraju stava 1 briše se i dodaju riječi: „uz pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove finansija u vezi uticaja tog prenosa u odnosu na poresku sposobnost drugog lica.”

Član 25

U članu 71 poslije tačke 2 dodaju se tri nove tačke koje glase:

- „2a) da li se operacije bušenja obavljaju u skladu sa planom i programom bušenja;
- 2b) da li koncesionar vrši testiranje proizvodnje u skladu sa odobrenjem organa uprave;
- 2c) da li koncesionar proizvodnju ugljovodonika vrši u skladu sa odobrenjem organa uprave”.

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3a) da li se organ uprave obavještava o aktivnostima koje se obavljaju tokom operacija bušenja.”

Poslije tačke 9 dodaje se nova tačka koja glasi:

„10) da li se poštuje zabrana istraživanja i proizvodnje drugih prirodnih resursa koji se ne smatraju ugljovodonicima.”

Član 26

Član 72 mijenja se i glasi:

„ (1) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) izvodi bušenja pojedinačne bušotine ili promjene pravca bušotina dubljih od 50 metara bez odobrenja organa uprave ili o aktivnostima bušenja ne obavještava organ uprave i ne dostavlja uzorke (član 27a st. 2 i 5)
- 2) u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja organu uprave ne dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja (član 28 stav 2);
- 3) bez odlaganja a najkasnije u roku od 15 dana od dana otkrića ne obavijesti organ uprave u pisanoj formi o lokaciji i prirodi otkrića i ne dostavi podatke kojima raspolaže (član 31 stav 1);
- 4) u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi ne obavijesti organ uprave i ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, o namjerama za početak proizvodnje, kao i detaljan opis podataka, istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je utvrđena komercijalnost (član 33 stav 1);

- 5) u roku od osam dana od dana utvrđivanja nekomercijalnosti ležišta o tome ne obavjesti organ uprave i ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika, detaljan opis istraživanja i evaluacija na osnovu kojih je izvršena procjena, kao i mjere kojima se proizvodnja ugljovodonika može učiniti komercijalnom (član 33 stav 2);
- 6) ne podnese zahtjev organu uprave za odobrenje testiranja proizvodnje odnosno produženje testiranja proizvodnje (član 34a stav 4);
- 7) proizvodnju ugljovodonika vrši bez odobrenja organa uprave (član 39a stav 1).
- 8) ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje ugljovodonika ili pritiska tokom bušenja, proizvodnje, transporta ili skladištenja (član 47 stav 1 tačka 1);
- 9) ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje štetnog prodiranja vode u ugljovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja (član 47 stav 1 tačka 2);
- 10) ne locira, zaštiti i sačuva sve otkrivene resurse pijaće vode za dalje korišćenje (član 47 stav 1 tačka 3);
- 11) ne preduzme neophodne preventivne mjere kao i ne otkloni sve nedostatke na opremi i postrojenjima koji mogu da ugroze život i zdravlje lica, prouzrokuju oštećenje ili gubitak imovine ili da prouzrokuju zagađenje ili druge štete po životnu sredinu (član 47 stav 1 tačka 4);
- 12) u roku utvrđenom u ugovoru o koncesiji ne ukloni postrojenja koje je koristio tokom perioda istraživanja, ukoliko nijesu neophodna za dalju fazu razvoja i ne konzervira bušotine i dovede cjelokupan istražni prostor u stanje prije početka istražnih aktivnosti (član 48 tač. 1 i 2);
- 13) nakon završetka faze proizvodnje ne konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve ili ne deinstalira i ukloni sva postrojenja ili ne dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje (član 49 stav 5 tač. 1, 2 i 3);
- 14) godišnje ne uplaćuje sredstva na poseban račun za deinstalaciju postrojenja od dana početka proizvodnje ugljovodonika (član 49a stav 1);
- 15) ne dostavi organu uprave dokaz o osiguranju (član 51 stav 1);
- 16) ne obezbijedi obuku domaćeg kadra iz institucija koje se finansiraju iz sredstava javnih prihoda (član 54 stav 1);
- 17) ne dostavi organu uprave svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i proizvodnje (član 57 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura.”

Član 27

Poslije člana 73 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 73a

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 28

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 42 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje (“Službeni list CG”, broj 40/11).

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I PROIZVODNJI UGLJOVODONIKA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, prema kojem je propisano da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika, dana 7. avgusta 2013. godine, objavilo Javni poziv za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore.

S tim u vezi, a imajući u vidu principe i načela definisanja upstream industrije u Crnoj Gori, kao i rješenja sadržana u tenderskoj dokumentaciji, došlo je do potrebe mijenjanja određenih normi i dopune Zakona. Cilj izmena je poboljšanje postojećeg propisa putem detaljnijeg definisanja već uređenih oblasti, odnosno jasnijeg definisanja ovlašćenja državnih organa i dužnosti koncesionara prilikom izvođenja operacija istraživanja i proizvodnje ugljovodonika. Na taj način se obezbjeđuje jasnija i obuhvatnija zakonska regulativa, kao i bolji položaj države u postupku dodjele ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, jer se oko oblasti koje su uređene propisom neće pregovarati sa naftnim kompanijama.

Rok za dostavljanje ponuda po objavljenom Javnom pozivu ističe 28. februara 2014. godine, s tim da je Ministarstvo ekonomije u obavezi da tri mjeseca prije završetka tenderskog postupka dostavi registrovanim učesnicima u tenderskom postupku predloge modela ugovora o koncesiji, ugovora o zajedničkim operacijama i ugovora o računskim operacijama. Da bi se navedeni modeli ugovora mogli završiti u roku neophodno je donijeti Zakon o izmjenama i dopunama zakona. Ovo iz razloga što rješenja koja su sadržana u Predlogu zakona neće biti obuhvaćena predlogom ugovora i samim tim neće biti podložni pregovorima sa koncesionarima. Međutim, Predlog zakona bi morao biti usvojen istovremeno sa dostavljanjem predloga ugovora registrovanim učesnicima, kako bi isti imali dovoljno vremena da izvrše procjenu rješenja sadržanih u Predlogu zakona i u predlogu Ugovora. Stoga se traži da se Predlog zakona usvoji po skraćenom postupku.

Takođe, Izmjenama i dopunama Zakona se vrši dodatno usklađivanje sa Direktivom 94/22/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 30. maja 1994. godine o uslovima za davanje i korištenje odobrenja za traženje (prospekicju), istraživanje i proizvodnju ugljovodonika.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Sl.list CG", broj 41/10) je usaglašen sa Direktivom 94/22/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 30. maja 1994. godine o uslovima za davanje i korištenje odobrenja za traženje (prospekicju), istraživanje i proizvodnju ugljovodonika. Međutim, prilikom vođenja pregovora o pristupanju EU, u okviru poglavlja 15. Energetika, vršen je i screening Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Sl.list CG", broj 41/10), pri čemu je zaključeno da Zakon nije 100% usklađen sa Direktivom. Stoga se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona vrši dodatno usaglašavanje sa Direktivom, sa ciljem da Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika bude u potpunosti usklađen sa Direktivom.

IV . OBJAŠNJENJA OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Prilikom izrade rješenja predloženih u ovom zakonu, predlagač je koristio pomoć advokatske kancelarije Simonsen Vogt Wiig iz Osla, Norveška, koja je konsultant za sprovođenje tenderskog postupka za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore.

Članom 1 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika (Zakon o izmjenama), u članu 4 Zakona dodaju se tri nova stava, na način što se propisuje da se pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može dati i privrednom društvu u kojem država ima većinski vlasnički udio i pravnom licu čiji je osnivač država, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom. Navedena odredba proizilazi iz Direktive kojom je definisano da ne može postojati diskriminacija između subjekata po pitanju pristupa i vršenja aktivnosti istraživanja i proizvodnje ugljovodonika. S obzirom da se u praksi mogu naći primjeri državnih naftnih kompanija (Rusija, Norveška, Kina), ovim članom se definiše da u slučaju da Država odluči da osnuje naftnu kompaniju ista će moći da stekne pravo na istraživanje i proizvodnju pod uslovima definisanim zakonom. Takođe, u istom članu se dodaju stavovi koji definišu principe dodjele prava na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika (nediskriminacija i transparentnost), kao i pravo države da uskrati dodjelu ugovora o koncesiji kompanijama iz razloga nacionalne bezbjednosti. I u ovom slučaju se vrši usklađivanje zakona sa Direktivom, i to u pogledu definisanja načela nediskriminacije i transparentnosti, kojima se omogućava ravnopravan položaj svih učesnika u procesu dodjeljivanja prava na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika, kao i dostupnost svih relevantnih informacijama. Ipak, Direktivom je, kao i Zakonom o izmjenama, definisano da se to pravo može uskratiti iz razloga nacionalne bezbjednosti. Nafta i gas su prirodna bogatstva svake zemlje i kao takva svaka država želi da ih zaštiti na što bolji mogući način. Stoga je i EU, u cilju zaštite država članica, omogućila državam da uskrate pravo na istraživanje nafte i gasa ako to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti države, ili ako kompanija dolazi iz, ili je u vlasništvu države, koja je pod sankcijama EU.

U članu 2 Zakona o izmjenama vrše se izmjene i dopune člana 6, tj. definicija iz Zakona.

U članu 3 Zakona o izmjenama vrše se dopune člana 7 Zakona kojim su definisane nadležnosti organa uprave, na način što se uvode nova ovlašćenja koja se odnose na kontrolisanje postupka istraživanja i proizvodnje. Na ovaj način država će imati veći

uticaj na postupak upstream operacija koje izvodi koncesionar, što u krajnjem rezultira boljom kontrolom nad iskorištavanjem nafte i gasa, kao prirodnog resursa u svojoj državi.

U članu 4 Zakona o izmjenama vrši se dopuna člana 8 Zakona, na način što se predviđa da se jednim ugovorom o koncesiji za proizvodnju mogu obuhvatiti jedan ili više blokova, odnosno dio bloka koji je ograničen zbog prolaska države granice, prostornih ograničenja, radi zaštite životne sredine ili zbog izvršenog povraćaja dijela površine bloka. Dakle, izmjenama je predviđeno da se sa jednim koncesionarem može zaključiti ugovor o koncesiji koji obuhvata više od jednog bloka, s tim da ukupna površina ne može proći 50% površine ponuđene na tenderu, kako je to definisano članom 9 Zakona. Takođe, određeni blokovi nemaju pravougaoni oblik kako je to definisano članom 8 stav 1 Zakona, jer su isti ograničeni zbog državnih granica, blizine obale, nacionalnih parkova i gradskih naselja kada se radi o blokovima na kopnu.

Članom 5 Zakona o izmjenama se vrši dopuna člana 10 Zakona na način što se dodaju tri nova stava, kojim se detaljnije definiše povratak površine obuhvaćene ugovorom o koncesiji, koji se vrši tokom faze istraživanja ugljovodnika. Takođe, istim dopunama je definisano da na postupak povraćaja površine saglasnost daje Vlada Crne Gore, čime se povećava kontrola države u postupku upstream operacija. Isto tako, definiše se da povraćene površine mogu biti predmet novog poziva za dodjelu ugovora, što je u skladu sa odredbama Direktive, a **članom 6** je izvršena tehnička korekcija u članu 19 Zakona.

U članu 7 Zakona o izmjenama vrše se dopune člana 20 Zakona na način što se definiše da javni poziv mora sadržati i kriterijume za odabir operatora koji će neposredno izvoditi operacije istraživanja i proizvodnje ugljovodnika. Takođe, ovim dopunama se vrši usklađivanje sa Direktivom.

Članom 8 Zakona o izmjenama vrše se dopune člana 25 Zakona kojim je definisan sadržaj Ugovora o koncesiji za proizvodnju, na način što se propisuje da će se ugovorom o koncesiji definisati i odnosi između koncesionara kada se ugovor dodjeljuje višem broju ponuđača (joint venture), kao i određivanje operatora koji će neposredno izvršavati operacije sa ugljovodnicima u slučaju dodjele ugovora joint venture poduhvatu. Takođe, ugovorom će se definisati i postupanje sa povjerljivim informacijama, kao i upućivanje da će se naknada odrediti u skladu sa propisom Vlade, koji se donosi u skladu sa članom 26 Zakona.

Članom 9 Zakona o izmjenama mijenja se član 26 Zakona na način što se definiše da će se visina, obračun, kriterijumi plaćanja koncesione naknade za proizvedenu naftu i gas i naknade za površinu obuhvaćenu ugovorom o koncesiji, definisati propisom Vlade. Na ovaj način se želi izbjeći da se visina i obračun naknade za proizvedenu naftu i gas i naknade za površinu obuhvaćenu ugovorom o koncesiji, budu definisane kroz ugovor. U slučaju definisanja naknadi putem ugovora, iste bi postale predmet pregovaranja sa naftnim kompanijama i bile bi podložne izmjenama. U takvim slučajevima, nerijetko je da koncesionari i nakon zaključenih ugovora o koncesiji zahtijevaju smanjenje iznosa koncesionih naknada. Definisanjem koncesionih naknada, i svih njenih parametara, kroz propis Vlade (uredba), izbjegava se pregovaranje sa naftnim kompanijama i postiže se najveći mogući stepen transparentnosti procesa dodjele i spovođenja ugovora o koncesiji, jer će visina koncesionih naknada i način njenog obračuna biti jednak za sve koncesionare.

Članom 10 Zakona o izmjenama utvrđuje se postupanje i obaveze koncesionara prilikom izvođenja operacija bušenja, dok se **članom 11** vrši dopuna člana 33 Zakona, time što se detaljnije definiše postupak kojim koncesionar obavještava Ministarstvo o komercijalnosti ležišta, kao i postupak u slučaju da ležište nije komercijano.

Članom 12 Zakona o izmjenama vrši se dopuna Zakona uvođenjem novog člana 34a, kojim se definiše postupak vršenja ispitivanja proizvodnje, davanja odobrenja za ispitivanje proizvodnje i vremenskog trajanja datog odobrenja. Na ovaj način država ima veću kontrolu nad postupkom izvođenja operacija sa ugljovodonicima, što doprinosi boljem i sigurnijem izvođenju upstream operacija od strane koncesionara, upravljanju prirodnim resursom i zaštitom životne sredine.

Članom 13 Zakona o izmjenama uvodi se novi član 39a kojim se definiše postupak vršenja proizvodnje ugljovodonika, koja se vrši na osnovu odobrenja koje izdaje organ uprave na zahtjev koncesionara i to na period od godinu dana. Takođe, istim članom je definisano da se izuzetno odobrenje može dati i na rok koji je duži od jedne godine, kao i da je koncesionar dužan da dostavlja izvještaje o proizvodnji, čiju sadržinu i način, kao i sadržinu odobrenja propisuje Ministarstvo.

Članom 14 Zakona o izmjenama vrši se ispravka koja je sadržana u članu 42 stav 2 Zakona, jer se pristup trećih lica upstream postrojenjima definiše ugovorom o pristupu upstream postrojenjima koji zaključuju dva ili više koncesionara, a ne ugovorom o koncesiji zaključenom između koncesionara i koncedenta. Takođe, u slučaju kada doboro upravljenje ugljovodoničnim potencijalom zahtijeva predviđena je mogućnost da Ministarstvo može naložiti koncesionaru povećanje kapaciteta postrojenja, ovo posebno u slučaju otkrića koja su na granici komercijalnosti i kada bi komercijalnost bila ugrožena izgradnjom potpuno novih postrojenja.

Članom 15 Zakona o izmjenama propisuje se da koncesionar nema pravo da vrši istraživanje i proizvodnju drugih prirodnih resursa koji se ne smatraju ugljovodonicima, dok se **članom 16** predlaže uvođenje novog člana kojim se predviđa obaveza za koncesionara da na poseban račun izdvaja sredstva neophodna za deinstalaciju postrojenja, kao i da se ta sredstva mogu isključivo koristiti za potrebe deinstalacije.

Članom 17 Zakona o izmjenama vrši se dopuna člana 50 Zakona na način da je novim stavom definisano da je koncesionar odgovoran za štetu koja nastane tokom sprovođenja plana prestanka aktivnosti proizvodnje ili deinstalacije postrojenja, dok je

Članom 18 Zakona o izmjenama predložena obaveza za koncesionara da dostavi dokaz o osiguranju i za operatora upstream cjevovodne mreže, dopunom člana 51 Zakona.

Članom 19 Zakona o izmjenama vrši se dopuna člana 56 Zakona na način da se detaljnije definiše da koncesionar stiče prava svojine nad proizvedenom naftom i gasom u mjestu ekstrakcije koje je određeno programom razvoja i proizvodnje ugljovodonika, kao i da koncesionar snosi i plaća sve troškove nastale tokom obavljanja upstream aktivnosti, srazmjerno svom udjelu u ugovoru o koncesiji za proizvodnju, u slučaju kada je ugovor dodijeljen većem broju koncesionara (joint venture)

Članom 20 Zakona o izmjenama vrše se dopune člana 61 Zakona, dodavanjem novog stava, kojim se definiše da pritisak ležišta, sagorijevanje i ispuštanje ugljovodonika kao korišćenje ugljovodonika kao goriva ili u druge svrhe u toku proizvodnje ili transporta, mora biti kontrolisano i evidentirano radi smanjenja otpada, zaštite životne sredine i održavanje *upstream* operacija energetske efikasnim. Navedena norma se uvodi kako bi se u što većoj mjeri zaštitila životna sredina i spriječilo nekontrolisano sagorijevanje ugljovodnika, prije svega gasa.

Članom 21 Zakona o izmjenama u članu 64 Zakona dodaje se novi stav kojim se definiše da će Ministarstvo ekonomije dostaviti obavještenje koncesionaru najmanje 90 dana unaprijed o namjeri, odnosno razlozima za raskid ugovora o koncesiji.

Članom 22 Zakona o izmjenama vrši se dopuna člana 66 Zakona na način što se precizira rok u kojem je koncesionar dužan da osnuje privredno društvo koje će

obavljati operacije sa ugljovodonicima (30 dana), dok je **članom 23** izvršena tehnička korekcija člana 67 u smislu da se preciznije određuju odgovorni subjekti.

Članom 24 Zakona o izmjenama vrši se dopuna člana 69 stav 1 da u slučaju prenosa svojinskih i li drugih prava koncesionara treba pribaviti mišljenje Ministarstva finansija o uticaju tog prenosa u odnosu na poreski status lica na koje se prenos vrši.

Članom 25 i 26 vrši se dopuna, odnosno izmjene članova koji se odnose na inspeksijski nadzor i prekršaje (čl 71 i 72 Zakona) u skladu sa predloženim rješenjima ovog zakona.

Članom 28 Zakona o izmjenama predviđa se prestanak važenja člana 42 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Sl.list CG", broj 40/11)

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva.

VI. TEKST ODREĐABA ZAKONA O ISTRAŽIVANJU I PROIZVODNJI UGLJODONONIKA ("SL.LIST CG", BROJ 41/10) KOJE SE MIJENJAJU

Istraživanje i proizvodnja

Član 4

(1) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati jednom ili više privrednih društava, pravnih ili fizičkih lica, ugovorom o koncesiji koji je zaključen u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati stranom pravnom ili fizičkom licu pod uslovom da su podaci o poslovanju, vlasništvu, finansijskim i fiskalnim evidencijama iz države u kojoj ima sjedište, odnosno prebivalište, dostupni državnim organima Crne Gore.

(3) Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na operatora postrojenja ili upstream mreže cjevovoda (u daljem tekstu: operator).

(4) Operator koji nije koncesionar dužan je da postupa u skladu sa ovim zakonom

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) **ugljovodonici** su sve vrste ugljovodonika koji se u prirodnom stanju nalazi ispod površine tla ili morskog dna, u tečnom ili gasovitom stanju, kao i sirovo mineralno ulje, prirodni benzin, prirodni gasovi i ostale supstance koje se mogu sa njima izvaditi iz ležišta;

2) **nafta** je ugljovodoničnik koji nakon vađenja iz ležišta ostaje u tečnom stanju na normalnom atmosferskom pritisku i temperaturi;

3) **gas** je ugljovodoničnik koji je slobodan ili vezan prirodni gas u prirodnom obliku u zemljinoj kori;

4) **ležište** je elementarna i samostalna akumulacija ugljovodonika u zemljinoj kori, koja je utvrđena istraživanjem i ograničena strukturnim i stratigrafskim granicama;

5) **blok** je geografskim koordinatama određen dio kopna ili mora namijenjen za istraživanje i proizvodnju;

6) **proizvodnja** je operacija vađenja ugljovodonika iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema nafte ili gasa za proizvodnju, transport i skladištenje, likvifikacija gasa u postrojenjima za preradu, kao i dovođenje ugljovodonika do terminala;

7) **proizvodno polje** je dio kopna ili podmorja koji pokriva ležišta u okviru granica područja određenih dodjelom ugovora o proizvodnji kroz ista proizvodna postrojenja;

8) **istraživanje** su operacije geološkog, geofizičkog ili drugog oblika detaljnog ispitivanja zemljine kore, primjenom odgovarajućeg metoda u cilju utvrđivanja prisustva ugljovodonika i karakteristika ležišta, osim bušenja bušotine;

9) **otkriće** je dokaz o prisustvu ležišta ugljovodonika koje do sada nije evidentirano;

10) **bušotina** je kanal izveden ispod površine zemlje bušenjem koje se obavlja za potrebe prodiranja do slojeva koji sadrže ugljovodonike ili za potrebe proizvodnje, izuzev plitkog bušenja za potrebe seizmičke kalibracije;

11) **ugovor o koncesiji** je ugovor zaključen u pisanoj formi između koncedenta i koncesionara kojim se uređuju međusobna prava i obaveze u istraživanju ili proizvodnji ugljovodonika;

12) **koncesionar** je privredno društvo, pravno ili fizičko lice koje je steklo pravo na istraživanje ili proizvodnju ugovorom o koncesiji, u skladu sa ovim zakonom;

13) **teritorija Crne Gore** je kopno do donje granice zemljine kore i područje podmorja unutar međunarodno priznatih granica Crne Gore u skladu sa međunarodnim pravom;

14) **podmorje** obuhvata unutrašnje vode, teritorijalno more, ekonomsku zonu i epikontinentalni pojas Crne Gore i prostire se od morske površine do donje granice zemljine kore i u drugoj zoni u skladu sa međunarodnim pravom;

15) **instalacija** je plutajući, fiksirani ili pokretni brod, vozilo, plovni objekat, uređaj, objekat, postrojenje ili oprema za istraživanje i proizvodnju nafte ili gasa izuzev cjevovoda, broda, vozila ili plovnog objekta koji se koristi za potrebe transporta nafte ili gasa u rasutom stanju;

16) **postrojenja** su jedna ili više instalacija, mašina, objekata, uređaja, cjevovoda ili vodova koji se koriste za istraživanje ili proizvodnju ugljovodonika ili transport i skladištenje koje je povezano sa proizvodnjom;

17) **operator** je privredno društvo koje neposredno izvršava operacije sa ugljovodonicima;

18) **upstream cjevovodna mreža** je cjevovod ili mreža cjevovoda koja funkcioniše ili koja je izgrađena u funkciji proizvodnje ugljovodonika ili se koristi za prevoz gasa iz jednog ili više proizvodnih postrojenja do postrojenja za preradu, terminala ili finalnog terminala do koga se dovode ugljovodnici, osim djelova postrojenja koji se koriste za lokalnu proizvodnju iz ležišta na mjestu gdje se vadi gas;

19) **operator** za prirodni gas je privredno društvo, pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost proizvodnje, prenosa, distribucije, snabdijevanje, trgovinu ili skladištenje gasa, uključujući tečni prirodni gas (TPG) u skladu sa zakonom;

20) **upstream** predstavlja operacije koje se odnose na vađenje ugljovodonika iz ležišta i izgradnju ili korišćenje postrojenja za potrebe proizvodnje i isporuke

nafte i gasa, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport i korišćenje nafte i gasa za potrebe proizvodnje, osim transporta nafte ili gasa na veliko željezničkim, vazduhoplovnim, drumskim vozilima ili plovnim objektima;

21) **deinstalacija** je planiranje, priprema i izvođenje radova, odnosno aktivnosti potrebnih za prestanak operacija, uključujući demontiranje i uklanjanje postrojenja

Nadležnost organa državne uprave

Član 7

(1) Upravni i stručni poslovi iz oblasti istraživanja i proizvodnje ugljovodonika koje vrši organ uprave nadležan za ugljovodonike (u daljem tekstu: organ uprave) obuhvataju:

- 1) pripremu stručnih osnova za donošenje propisa za primjenu ovog zakona;
- 2) pripremu stručnih predloga za određivanje blokova za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika;
- 3) pripremu javnog poziva za dodjelu ugovora o koncesiji i sprovođenje postupaka za dodjelu ugovora o koncesiji;
- 4) pripremu nacрта ugovora o koncesiji;
- 5) davanje saglasnosti na radni program istraživanja (u daljem tekstu: radni program);
- 6) davanje saglasnosti na program razvoja i proizvodnje, verifikacije ležišta, plan prestanka aktivnosti proizvodnje i deinstalacije postrojenja;
- 7) vođenje evidencije zaključenih ugovora o koncesijama;
- 8) prikupljanje i upravljanje podacima i dokumentacijom u vezi sa istraživanjem i proizvodnjom ugljovodonika;
- 9) obračunavanje naknade za koncesiju za istraživanje;
- 10) obračunavanje naknade za koncesiju za proizvedenu naftu i gas;
- 11) utvrđivanje ispunjenosti uslova za izvođenje radova u skladu sa obaveznim radnim programom, programom razvoja i proizvodnje i planom deinstalacije;
- 12) utvrđivanje ispunjenosti uslova postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika i odobravanje njihove upotrebe;
- 13) vršenje kontrole izvršavanja obaveza preuzetih ugovorom o koncesiji i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

(2) Sadržaj evidencije o zaključenim ugovorima i tehničke uslove za izvođenje radova iz stava 1 tač. 7 i 11 ovog člana utvrđuju se propisom organa državne uprave nadležnog za ugljovodonike (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Podjela na blokove

Član 8

(1) Blok se po pravilu određuje u pravougaonom obliku i ne može preći površinu od 1.000 kvadratnih kilometara za kopneni dio Crne Gore, odnosno 1.500 kvadratnih kilometara za podmorje.

(2) Određivanje blokova vrši se u skladu sa prostorno planskom dokumentacijom, na osnovu analize rezultata prethodnih istraživanja i izvršene procjene uticaja istraživanja i proizvodnje ugljovodonika na životnu sredinu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje procjena uticaja na životnu sredinu.

(3) Blokove za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika određuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Povraćaj bloka

Član 10

(1) Koncesionar je dužan da vrši povraćaj dijela dodijeljene površine bloka tokom faze istraživanja, a prije početka faze proizvodnje ugljovodonika, u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

(2) Bliži uslovi, rokovi i način povraćaja površine iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade

Proizvodnja ugljovodonika

Član 19

Proizvodnja ugljovodonika može se vršiti samo na osnovu zaključenog ugovora o koncesiji za proizvodnju nafte i gasa (u daljem tekstu: ugovor o koncesiji za proizvodnju), u skladu sa ovim zakonom.

Javni poziv za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju

Član 20

(1) Javni poziv za dostavljanje ponuda za dodjelu prava na proizvodnju i zaključivanje ugovora o koncesiji za proizvodnju na jednom ili više blokova objavljuje Ministarstvo, uz prethodnu saglasnost Vlade.

(2) Javni poziv iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i najmanje jednom referentnom međunarodnom ekonomskom časopisu.

(3) Rok za dostavljanje ponuda na javni poziv iz stava 1 ovog člana ne može biti kraći od 90 dana od dana objavljivanja javnog poziva u "Službenom listu Crne Gore".

(4) Javni poziv iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) predmet koncesije i geografske koordinate bloka;
- 2) geološke informacije o površini namijenjenoj za istraživanje;
- 3) vrste i obim prethodnih istraživanja;
- 4) uslove koje mora da ispunjava koncesionar (tehničke, finansijske, organizacione i dr.);
- 5) kriterijume za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju;
- 6) rok za podnošenje ponuda i izbor koncesionara;
- 7) vrste sredstava obezbjeđenja;
- 8) lice zaduženo za davanje dodatnih informacija;
- 9) iznos naknade za podnošenje ponude;
- 10) uputstvo za pripremu, sadržaj i način dostavljanja ponude;
- 11) druge informacije ili podatke od značaja za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju

Ugovor o koncesiji za proizvodnju

Član 25

(1) Ugovor o koncesiji za proizvodnju naročito sadrži:

- 1) ugovorne strane;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) geografske koordinate površine dodijeljenog bloka;
- 4) rok na koji se ugovor o koncesiji za proizvodnju zaključuje (faze istraživanja, verifikacija rezervi, razvoja i proizvodnje);
- 5) visinu i način plaćanja naknade za koncesiju za proizvodnju i naknade za proizvedenu naftu i gas;
- 6) sredstva i imovinu koju koncedent daje na korišćenje koncesionaru;
- 7) vrstu i visinu sredstava obezbjeđenja za dobro izvršenje ugovora;
- 8) obaveze koncesionara u pogledu zaštite životne sredine;
- 9) postupanje koncesionara sa predmetima nađenim tokom trajanja ugovora o koncesiji za proizvodnju, a koji predstavljaju istorijsku, kulturnu ili prirodnu vrijednost;
- 10) prava i obaveze u postupku vršenja kontrole izvršavanja obaveza koncesionara;
- 11) način kontrole i mjerenja proizvedenih količina nafte i gasa;
- 12) sankcije za neizvršavanje obaveza koncesionara iz ugovora o koncesiji za proizvodnju;
- 13) način i uslove za prestanak obavljanja operacija, deinstalacije i uklanjanja postrojenja i vraćanje prostora u prvobitno stanje;
- 14) način rješavanja sporova.

(2) Sastavni dio ugovora o koncesiji za proizvodnju čini radni program sa brojem bušotina za istraživanje, načinom okonturenja ležišta, bušenja konturnih bušotina radi procjene i sprovođenje drugih detaljnih geoloških, geofizičkih i geohemijskih operacija neophodnih za verifikaciju rezervi i utvrđivanje komercijalnosti ležišta.

Naknada za ugovor o koncesiji za proizvodnju i naknada za proizvedenu naftu i gas

Član 26

(1) Koncesionar je dužan da plaća godišnju naknadu za ugovor o koncesiji za proizvodnju za površinu koju koristi na osnovu ugovora o koncesiji za proizvodnju, a obračunava se na osnovu površine područja za istraživanje i proizvodnju, prema kriterijumima utvrđenim ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

(2) Koncesionar je dužan da plaća naknadu za proizvedenu naftu i gas za mjesečno ekstrahovane ugljovodonike, u količini srazmjernoj proizvedenoj i isporučenoj nafti i gasu u skladu sa ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

(3) U skladu sa ugovorom o koncesiji za proizvodnju koncesionar može naknadu za proizvedenu naftu i gas plaćati u novčanom iznosu koji predstavlja ekvivalentnu vrijednost količine iz stava 2 ovog člana.

(4) Bliži način obračuna i plaćanja naknade iz st. 2 i 3 ovog člana utvrđuje se propisom Vlade

Obavještanje o komercijalnosti ležišta

Član 33

(1) Koncesionar je dužan da u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi obavijesti organ uprave.

(2) Koncesionar je dužan da organu uprave dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika u skladu sa zakonom, najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Pristup trećih lica

Član 42

(1) Koncesionar je dužan da omogući pristup trećim licima, uključujući operatore za prirodni gas i kvalifikovane kupce u skladu sa zakonom kojim je uređena energetika, jednom ili više postrojenja, odnosno upstream cjevovodnoj mreži u svojini koncesionara i programom razvoja i proizvodnje ugljovodonika, ukoliko se zajedničkim korišćenjem obezbjeđuje efikasnije i ekonomski isplativije obavljanje djelatnosti sa ugljovodonicima, pod uslovom da se zajedničkim korišćenjem ne ometa obavljanje djelatnosti koncesionara i pravnih ili fizičkih lica koja su već stekla pravo pristupa.

(2) Prava i obaveze u pristupu iz stava 1 ovog člana uređuju se ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

(3) Način i uslovi pristupa trećih lica postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži utvrđuju se propisom Vlade.

(4) Ugovor o zajedničkom korišćenju postrojenja iz stava 2 ovog člana dostavlja se Ministarstvu na odobravanje.

(5) Ukoliko se ugovor iz stava 2 ovog člana ne zaključi u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva trećeg lica za pristup postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži, Ministarstvo će naložiti koncesionaru da omogući pristup trećem licu i utvrditi uslove i visinu naknade za pristup, uzimajući u obzir obim i rizik investicije i realno sticanje profita kroz naknadu

Mjere zaštite

Član 47

Koncesionar je dužan da:

1) preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje ugljovodonika ili pritiska tokom bušenja, proizvodnje, transporta ili skladištenja;

2) preduzme mjere neophodne za sprječavanje štetnog prodiranja vode u ugljovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja;

3) pažljivo locira, zaštiti i sačuva sve otkrivene resurse pijaće vode za dalje korišćenje;

4) preduzme neophodne preventivne mjere kao i po nalogu nadležnog organa otkloni sve nedostatke na opremi I postrojenjima koji mogu da ugroze život i zdravlje lica, prouzrokuju oštećenje ili gubitak imovine ili da prouzrokuju zagađenje ili druge štete po životnu sredinu;

5) bez odlaganja obavijesti nadležni organ o nastanku okolnosti, incidenata ili nesreća koje mogu da ugroze zdravlje i sigurnost zaposlenih, oštete ili prouzrokuju gubitak imovine, zagađe životnu sredinu i ugroze život I zdravlje ljudi i životinja na području obuhvaćenom ugovorom o koncesiji, kao i na postrojenjima ili područjima koja se graniče sa područjem na kojem ima pravo istraživanja i proizvodnje.

VII. OBAVEZE KONCESIONARA

Odgovornost koncesionara nakon završetka faze proizvodnje

Član 50

Ukoliko koncesionar ne izvrši obaveze u skladu sa ugovorom i planom iz člana 49 st. 1 i 4 ovog zakona i ne dovede prostor u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje dužan je da plati troškove sprovođenja plana i dovođenja prostora u pređašnje stanje koncedentu u skladu sa ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

Osiguranje

Član 51

(1) Koncesionar je dužan da organu uprave dostavi dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za period trajanja ugovora u skladu sa ugovorom o koncesiji za proizvodnju i dobrom međunarodnom praksom u upstream industriji nafte i gasa.

(2) Osiguranje se vrši naročito za:

1) gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;

2) eventualna zagađenja životne sredine u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;

3) gubitak ili oštećenje imovine ili povrede koje pretrpe treća lica, zaposleni ili ugovarači u vezi sa pravima, obavezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji.

(3) Koncesionar je dužan da dostavi dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za operatora, izvođača, podizvođača koji učestvuje na realizaciji ugovora o koncesiji za proizvodnju u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Svojina nad proizvedenom naftom ili gasom

Član 56

(1) Koncesionar stiče svojinu nad izvađenim količinama nafte i gasa u skladu sa ovim zakonom i ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

(2) Ako je ugovorom o koncesiji za proizvodnju utvrđeno da se naknada za proizvedenu naftu ili gas plaća isporukom nafte i gasa, Crna Gora postaje vlasnik dijela proizvedene količine nafte i gasa koja odgovara obimu, odnosno visini naknade za proizvedenu naftu ili gas od trenutka vađenja.

(3) Proizvedena nafta ili gas iz stava 2 ovog člana isporučuje se u Crnoj Gori, odnosno na posljednjem odredišnom terminalu, o trošku koncesionara.

Sprječavanje rasipanja ugljovodonika

Član 61

(1) Zabranjeno je istakanje ili spaljivanje nafte, sagorijevanje ili ispuštanje gasa, otpuštanje pritiska ležišta ili istakanje vode osim u slučajevima otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovinu.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ispuštanje ili sagorijevanje ugljovodonika iz postrojenja za proizvodnju za potrebe testiranja postrojenja, sprovođenja zaštitnih mjera ili u fazi instaliranja opreme, pod uslovom da količina sagorjelih

ili ispuštenih ugljovodnika bude minimalna, može se vršiti samo na način i pod uslovima utvrđenim odobrenjem organa uprave.

(3) Odobrenje iz stava 2 ovog člana izdaje se po prethodno pribavljenom mišljenju organa uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Raskid ugovora o koncesiji

Član 64

Ugovor o koncesiji može se raskinuti:

1) u slučaju kada koncesionar postupa suprotno zakonu ili drugom propisu kojim je uređena zaštita zdravlja, bezbjednost lica i imovine i zaštita životne sredine, odnosno ako se obavljanjem koncesione djelatnosti znatnije ugrožava život i zdravlje ljudi i životna sredina većih razmjera, a mjere predviđene posebnim propisima nijesu dovoljne da to spriječe;

2) ukoliko je koncesionar podnio netačne i nepotpune podatke i informacije prilikom podnošenja prijave, odnosno ponude;

3) ukoliko nije dostavio informacije zbog kojih ugovor o koncesiji ne bi bio dodijeljen tom koncesionaru;

4) ukoliko koncesionar ne izvršava ugovorene obaveze.

Upravljanje operacijama sa ugljovodnicima

Član 66

(1) Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže dužan je da osnuje privredno društvo ili dio stranog društva u Crnoj Gori radi upravljanja operacijama sa ugljovodnicima na osnovu ugovora o koncesiji ili licence koja je izdata u skladu sa zakonom.

(2) Obaveza iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na koncesionara koji je zaključio ugovor o koncesiji za istraživanje

Odgovornost

Član 67

(1) Koncesionari koji su zaključili ugovor o koncesiji za proizvodnju su neograničeno i solidarno odgovorni za ispunjenje svih obaveza koje su utvrđene ugovorom o koncesiji za proizvodnju ili proizilaze iz ugovora o koncesiji za proizvodnju.

(2) Odgovornost iz stava 1 ovog člana primjenjuje se i na vlasnika ili operatora postrojenja ili upstream cjevovodne mreže.

(3) Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže odgovoran je za obaveze prema trećim licima i za fizičko ili pravno lice koje je angažovao u realizaciji ugovora o koncesiji za proizvodnju.

Prenos svojinskih prava

Član 69

(1) Prenos svojinskih ili drugih prava koncesionara na drugo lice može se izvršiti samo na osnovu prethodne saglasnosti koncedenta.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na prenos udjela u privrednom društvu, akcija, obveznica ili drugih hartija od vrijednosti koje mogu obezbijediti

kontrolu nad licem koje upravlja ili ima vlasnički udio, shodno ugovoru o koncesiji, na postrojenjima ili upstream cjevovodnoj mreži.

Prava i dužnosti inspektora

Član 71

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora, naročito se kontroliše:

- 1) da li je koncesionar izvršio povraćaj teritorije;
- 2) da li jedan koncesionar ima prava na osnovu ugovora o koncesiji na više od 50% ukupne površine svih blokova koji su određeni za proizvodnju;
- 3) da li koncesionar dostavlja detaljne godišnje izvještaje, sa rezultatima istraživanja;
- 4) da li je koncesionar obavijestio organ uprave o komercijalnosti ležišta;
- 5) da li je koncesionar u utvrđenom roku dostavio organu uprave informacije i podatke o procijenjenim rezervama nafte i gasa;
- 6) da li je uspostavljena zaštitna zona oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju;
- 7) da li se poštuje zabrana istakanja ili spaljivanja nafte ili sagorijevanja i ispuštanja gasa;
- 8) da li je koncesionar obustavio aktivnosti na zahtjev nadležnog ministarstva;
- 9) da li koncesionar ima odgovarajuće osiguranje.

Član 72

(1) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) u roku od šest mjeseci od završetka faze istraživanja organu uprave ne dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja (član 28 stav 2);

2) u roku od 15 dana od dana otkrića ne obavijesti organ uprave u pisanoj formi o lokaciji i prirodi otkrića i ne dostavi podatke kojima raspolaže (član 31 stav 1);

3) u roku od osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi ne obavijesti organ uprave (član 33 stav 1);

4) u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja o komercijalnosti ležišta organu uprave ne dostavi podatke o procijenjenim rezervama ugljovodonika (član 33 stav 2);

5) ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanje ugljovodonika ili pritiska tokom bušenja, proizvodnje, transporta ili skladištenja (član 47 tačka 1);

6) ne preduzme mjere neophodne za sprječavanje štetnog prodiranja vode u ugljovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja (član 47 tačka 2);

7) ne locira, zaštiti i sačuva sve otkrivene resurse pijaće vode za dalje korišćenje (član 47 tačka 3);

8) ne preduzme neophodne preventivne mjere kao i ne otkloni sve nedostatke na opremi i postrojenjima koji mogu da ugroze život i zdravlje lica, prouzrokuju oštećenje ili gubitak imovine ili da prouzrokuju zagađenje ili druge štete po životnu sredinu (član 47 tačka 4);

9) u roku utvrđenom u ugovoru o koncesiji ne ukloni postrojenja koje je koristio tokom perioda istraživanja, ukoliko nijesu neophodna za dalju fazu razvoja i ne konzervira bušotine i dovede cjelokupan istražni prostor u stanje prije početka istražnih aktivnosti (član 48 tač. 1 i 2);

10) nakon završetka faze proizvodnje ne konzervira sve proizvodne bušotine i izoluje sve poznate vodonosne slojeve ili ne deinstalira i ukloni sva postrojenja ili ne dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvoja i proizvodnje (član 49 stav 5 tač. 1, 2 i 3);

11) ne dostavi organu uprave dokaz o osiguranju (član 51 stav 1);

12) ne obezbijedi obuku domaćeg kadra iz institucija koje se finansiraju iz sredstava javnih prihoda (član 54 stav 1);

13) ne dostavi organu uprave svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tokom istraživanja i proizvodnje (član 57 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura.

Crna Gora

Organ državne uprave na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo ekonomije

Naziv propisa	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodnika	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVI Energetika i rudarstvo	1. Energetika
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	15. Energetika	15.50 nafta i gas
Ključni termini – eurovok deskriptori		

Potpis

dr Vladimir Kavarić, ministar

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		ME/IU/PZ/13/11
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Exploration and Production of Hydrocarbons	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije	
- Sektor/odsjek	Sektor za rudarstvo i geološka istraživanja	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Vladan Dubljević, pomoćnik ministra vladan.dubljevic@mek.gov.me 020 482 163	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Radosav Čović radosav.covic@mek.gov.me 020 482 290	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Nacionalnim programom za integraciju (NPI) odnosno Nacionalnim programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (NPA)		
- NPI/NPA za period	/	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoje odredbe primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
31994L0022		
Direktiva 94/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 1994. godine o uslovima za davanje i		

<p>korištenje odobrenja za traženje (prospekciju), istraživanje i proizvodnju ugljovodonika / Directive 94/22/EC of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on the conditions for granting and using authorizations for the prospection, exploration and production of hydrocarbons OJ L 164, 30.6.1994.</p> <p>Potpuno usklađeno/Fully harmonized</p>	
<p>c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije</p> <p>Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.</p>	
<p>6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti</p> <p>/</p>	
<p>7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu</p> <p>/</p>	
<p>8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa</p> <p>Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa. /</p>	
<p>9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)</p> <p>Navedeni izvor prava EU preveden je na crnogorski jezik.</p>	
<p>10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)</p> <p>Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika nije preveden na engleski jezik.</p>	
<p>11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti</p> <p>U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika korištena je pomoć advokatske kancelarije Simonsen Vot Wig iz Norveške.</p>	
<p>Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa Vladan Dubljević, pomoćnik ministra</p>	<p>Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija</p>
<p>Datum: </p>	<p>Datum: </p>

Prilog obrascu:

1. Prevodi propisa Evropske unije
Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
ME/TU/PZ/13/11		ME/IU/PZ/13/11		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 94/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 1994. godine o uslovima za davanje i korištenje odobrenja za traženje (prospekicju), istraživanje i proizvodnju ugljovodonika - 31994L0022				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Exploration and Production of Hydrocarbons		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 94/22/EZ				

<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>Za potrebe ove Direktive:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „nadležni organi“ označavaju javne organe, kako je to definisano članom 1, stav (1), Direktive 90/531/EEZ, koji su odgovorni za davanje odobrenja i/ili nadgledanje njihovog korišćenja; 2. „subjekat“ označava bilo koje fizičko ili pravno lice, ili bilo koju grupu takvih lica, koja podnose zahtjev za, koja će vjerovatno podnijeti zahtjev za ili posjeduje odobrenje; 3. „odobrenje“ označava bilo koji zakon, propis, administrativnu ili ugovornu mjeru ili instrument koji je donesen u skladu sa istim, kojim nadležni organi države članice daju pravo nekom subjektu da vrši, u svoje sopstveno ime i za svoj sopstveni rizik, ekskluzivno pravo da traži (vrši prospekciju) ili istražuje ili proizvodi ugljovodonike u geografskom području. Odobrenje može biti izdato za svaku aktivnost posebno ili nekoliko aktivnosti istovremeno; 4. „javni subjekat“ označava javno tijelo kako je to definisano članom 1, stav (2), Direktive 90/531/EEZ 	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika (“Službeni list CG”, broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:</p> <p style="text-align: center;">Istraživanje i proizvodnja</p> <p style="text-align: center;">Clan 4</p> <p>(1) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati jednom ili više privrednih društava, pravnih ili fizickih lica, ugovorom o koncesiji koji je zaključen u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>(2) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati stranom pravnom ili fizickom licu pod uslovom da su podaci o poslovanju, vlasništvu, finansijskim i fiskalnim evidencijama iz države u kojoj ima sjedište, odnosno prebivalište, dostupni državnim organima Crne Gore.</p> <p>„(3) Pravo na istraživanje i</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedeni pojmovi regulisani su i članom 3 stav 1, članom 4 stav 1 i 2, članom 6 stav 1 tačka 11, članom 7, članom 17 i članom 24 stav 1 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika (“Službeni list CG”, broj 41/11)</p>	
---	--	--	---	--

	<p>proizvodnju ugljovodonika može se dati i privrednom društvu u kojem država ima većinski vlasnički udio i pravnom licu čiji je osnivač država pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.”</p>			
<p style="text-align: center;">Član 2</p> <p>1. Država članica zadržava pravo da utvrdi područja u sklopu njene teritorije, koje će se staviti na raspolaganje za vršenje aktivnosti traženja (prospekcije), istraživanja i proizvodnje ugljovodonika.</p> <p>2. Kad god se neko područje stavi na raspolaganje za vršenje aktivnosti definisanih u stavu 1, države članice će obezbijediti da ne postoji diskriminacija između subjekata po pitanju pristupa i vršenja tih aktivnosti. Međutim, države članice mogu da odbiju, zbog razloga nacionalne bezbjednosti, da dozvole pristup i vršenje tih aktivnosti bilo kom subjektu koje je suštinski pod kontrolom od strane trećih zemalja ili državljana treće zemlje.</p>	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika (“Službeni list CG”, broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:</p> <p>„(4) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika daje se primjenom načela nediskriminacije i transparentnosti.</p> <p>(5) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika koncedent može uskratiti iz razloga nacionalne bezbjednosti.“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je i članom 8 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika (“Službeni list CG”, broj 41/11)</p>	

<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p>1. Država članica će preduzeti sve neophodne mjere da obezbijedi da su odobrenja data u skladu sa procedurama u kojima svi zainteresovani subjekti mogu podnijeti prijave u skladu sa ili stavom 2 ili stavom 3.</p> <p>2. Ova procedura će biti inicirana:</p> <p>a) ili na inicijativu nadležnih organa tako što će objaviti poziv za učešće, koji će biti objavljen u <i>Službenom listu Evropskih zajednica</i>, najkasnije 90 dana prije roka za podnošenje prijava;</p> <p>b) ili objavljivanjem poziva za učešće koji će se objaviti u <i>Službenom listu Evropskih zajednica</i> nakon dostavljanja prijave od strane subjekta ne dovodeći u pitanje odredbe člana 2, stav (1). Ostali zainteresovani subjekti imaće na raspolaganju rok od najmanje 90 dana od dana objavljivanja u kome mogu podnijeti prijavu.</p> <p>Obavještenje će definisati vrstu odobrenja, geografsko područje ili područja, djelimična ili cjelokupna, za koje je dostavljena ili može biti dostavljena prijava, i predloženi datum ili vremenski rok za davanje odobrenja.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je članom 12, članom 17, članom 20 stav 1, 2, 3 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11)</p>	
--	--	--	---	--

<p>U slučaju kada se daje prednost prijavama od strane subjekata koji su pojedinačna fizička ili pravna lica, to će biti naglašeno u obavještenju.</p>				
<p>3. Države članice mogu izdati odobrenje bez počinjanja procedure definisane stavom 2, u slučaju kada je oblast za koju se odobrenje traži:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) na raspolaganju na permanentnoj osnovi; ili b) je bila predmet prethodne procedure u skladu sa stavom 2, koja nije rezultirala izdavanjem odobrenja; ili c) koju je neki subjekat vratio i ne spada automatski u slučaj pod (a). <p>Država članica koja želi da primjeni ovaj stav će ili u roku od tri mjeseca od usvajanja ove Direktive ili u slučaju država članica koje još nisu uvele te procedure bez odlaganja, objaviti u Službenom listu Evropskih zajednica obavještenje kojim se označavaju područja u sklopu njene teritorije koje su na raspolaganju u skladu sa odredbama ovog stava i gdje se po tom pitanju mogu dobiti detaljne informacije. Bilo kakva značajna promjena u tim informacijama biće predmet</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je članom 12 i članom 20 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11)</p>	

<p>dodatnog obavještenja. Međutim, neće se razmatrati prijava za odobrenje u skladu sa ovim stavom dok se ne objavi relevantno obavještenje u skladu sa ovom odredbom.</p> <p>4. Država članica može da odluči da ne primjeni odredbe stava 1, ako i u kom obimu geološka ili proizvodna razmatranja opravdavaju izdavanje odobrenja za neko područje imaocu odobrenja za povezano područje. Predmeta država članica će obezbijediti da imaoci odobrenja za bilo koje druga vezana područja budu u mogućnosti da dostave prijave u takvom slučaju i da im je dato dovoljno vremena da to urade.</p>				
<p>5. U smislu stava 1, sljedeće se neće smatrati davanjem odobrenja:</p> <p>a) davanje odobrenja isključivo zbog razloga promjene imena ili vlasništva nad subjektom koje posjeduje postojeće odobrenje, promjena u sastavu takvog subjekta, ili prenos odobrenja;</p> <p>b) davanje odobrenja subjektu koje posjeduje drugi oblik odobrenja gdje imanje drugog odobrenja implicira pravo na izdavanje</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je članom 69 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11)</p>	

<p>prvog odobrenja; c) odluka nadležnih organa donijeta u okviru odobrenja (ukoliko je takvo odobrenje dato prije roka propisanog članom 14) i koja se odnosi na početak, prekid, produženje ili prestanak aktivnosti ili produženje samog odobrenja.</p>				
<p>6. Izuzetno od početka procedura iz stava 2, države članice zadržavaju pravo da odbiju izdavanje odobrenja, istovremeno obezbijavajući da ova mogućnost ne dovodi do diskriminacije između subjekata.</p>	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:</p> <p>„(4) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika daje se primjenom načela nediskriminacije i transparentnosti.</p> <p>(5) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika koncedent može uskratiti iz razloga nacionalne bezbjednosti.“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je i članom 17 stav 1, kao i članom 24 stav 2 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Države članice će preduzeti neophodne mjere da obezbijede da: a) ukoliko geografska područja nisu razgraničena, na osnovu prethodne geometrijske podjele</p>	<p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>U članu 8 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: Podjela na blokove Član 8 (1) Blok se po pravilu određuje u</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je i članom 8 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11)</p>	

<p>teritorije, se prostiranje svakog područja utvrđuje na takav način da ne izlazi iz područja koje je sa tehničkih i ekonomskih stanovišta opravdano kao najbolje moguće za vršenje aktivnosti. U slučaju odobrenja koja su izdata u skladu sa procedurom definisanom u skladu sa članom 3, stav (2), ustanoviće se objektivni kriterijumi i staviće se na raspolaganje subjektima prije dostavljanja prijava;</p>	<p>pravougaonom obliku i ne može precizno površinu od 1.000 kvadratnih kilometara za kopneni dio Crne Gore, odnosno 1.500 kvadratnih kilometara za podmorje.</p> <p>(2) Određivanje blokova vrši se u skladu sa prostorno planskom dokumentacijom, na osnovu analize rezultata prethodnih istraživanja i izvršene procjene uticaja istraživanja i proizvodnje ugljovodonika na životnu sredinu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje procjena uticaja na životnu sredinu.</p> <p>(3) Blokove za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika određuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).</p> <p>„ (4) Ugovorom o koncesiji može se dati jedan ili više blokova, odnosno dio ili djelovi bloka za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika ako su određeni kao djelovi zbog prolaska državne granice, prostorno planskih ograničenja, zaštite životne sredine ili povraćaja dijela dodijeljene površine bloka.“</p>			
---	--	--	--	--

<p>b) trajanje odobrenja ne prelazi period koji je neophodan da se sprovedu aktivnosti za koje je odobrenje dato. Međutim, nadležni organi mogu produžiti odobrenje ukoliko je definisano trajanje nedovoljno da se završe predmetne aktivnosti i ukoliko se aktivnost vršila u skladu sa odobrenjem;</p> <p>c) subjekti ne zadržavaju ekskluzivna prava u geografskom području za koju su dobili odobrenje za period koji je duži nego što je neophodno za ispravno obavljanje odobrenih aktivnosti.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je članom 13 stav 1, članom 25 stav 1 tačka 4, članom 27, članom 30 stav 2, članom 37 i 49 stav 1 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11)</p>	
<p>Član 5</p> <p>Države članice će preduzeti neophodne mjere da obezbijede da su:</p> <p>1. odobrenja data, u svim slučajevima, na osnovu kriterijuma koja uzimaju u razmatranje:</p> <p>(a) tehničku i finansijsku sposobnost subjekata; i</p> <p>(b) način na koji predlažu da traže (vrše prospekciju), istražuju i/ili uključe u proizvodnju predmetno geografsko područje;</p>	<p>Član 1</p> <p>U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:</p> <p>„(4) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika daje se primjenom načela nediskriminacije i transparentnosti.“</p> <p>Član 7</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je i članom 12 stav 2, i 4 tačka 4, 5 i 11 i stav 6, članom 16 stav 2, članom 20 stav 1, 2 i 4 tačka 4, 5 i 11 i članom 22 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11).</p>	

<p>i ukoliko je primjenljivo (c) ukoliko se odobrenje stavlja na prodaju, cijene koju je subjekat spreman da plati kako bi dobio odobrenja; (d) ukoliko nakon razmatranja uslova iz (a), (b), i ukoliko je primjenljivo, (c), dvije ili više prijava imaju istu vrijednost, drugi relevantni objektivni i nediskriminatorni kriterijumi u cilju donošenja konačnog izbora između ovih prijava Nadležni organi mogu takođe uzeti u obzir kod vrjednovanja prijava, bilo koji nedostatak efikasnosti i odgovornosti demonstriran od strane podnosioca prijave u poslovanjima u sklopu prethodnih odobrenja. U slučaju da nadležni organi odrede sastav nekog subjekta kome mogu dati odobrenje, oni će to uraditi na osnovu objektivnih i nediskriminatornih kriterijuma. U slučaju da nadležni organi odrede operatora nekog subjekta kome mogu dati odobrenje, to će uraditi na osnovu objektivnih i nediskriminatornih kriterijuma. Kriterijumi će biti napisani i objavljeni u Službenom listu Evropskih zajednica prije početka perioda za dostavljanje prijava. Države članice koje su već objavile kriterijum u svojim službenim listovima mogu ograničiti</p>	<p>U članu 20 stav 4 tačka 4 riječi „mora da ispunjava koncesionar“, zamjenjuju se riječima „moraju da ispunjavaju koncesionar i operator“.</p> <p>Javni poziv za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju Clan 20</p> <p>(4) Javni poziv iz stava 1 ovog clana narocito sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) predmet koncesije i geografske koordinate bloka; 2) geološke informacije o površini namijenjenoj za istraživanje; 3) vrste i obim prethodnih istraživanja; 4) uslove koje moraju da ispunjavaju koncesionar i operator 			
---	---	--	--	--

<p>objavljivanje u Službenom listu Evropskih Zajednica pozivajući se na objavljivanje u njihovim službenim listovima. Međutim, bilo koja promjena u kriterijima će se objaviti u potpunosti u Službenom listu Evropskih zajednica;</p> <ol style="list-style-type: none">2. uslovi i zahtjevi koji se odnose na vršenje ili prekid aktivnosti koji se primjenjuju na svaku vrstu odobrenja, u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim mjerama koji su na snazi u trenutku podnošenja prijave, bez obzira da li su sadržani u odobrenju, ili predstavljaju jedan od uslova koji treba da bude prihvaćen prije davanja takvog odobrenja, su definisani i stavljeni na raspolaganje zainteresovanim subjektima u bilo kom trenutku. U slučaju koji je definisan u članu 3, stav (2), tačka (a), oni mogu biti stavljeni na raspolaganje samo od datuma od kojeg se mogu podnositi prijave za odobrenje;3. svi zainteresovani subjekti su obaviješteni o bilo kakvim promjenama uslova i zahtjeva u toku procedure;4. kriterijumi, uslovi i zahtjevi iz ovog člana se primjenjuju na nediskriminatoran način;5. bilo koji subjekat čija prijava za				
--	--	--	--	--

<p>odobrenje nije uspjela se informiše o razlozima za takvu odluku, ukoliko subjekat to želi.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>1. Države članice će obezbijediti da su uslovi i zahtjevi iz člana 5, stav (2) i detaljne obaveze za upotrebu konkretnog odobrenja opravdani isključivo potrebom da se obezbijedi ispravno vršenje aktivnosti u području za koje je traženo odobrenje primjenom stava 2 ili plaćanjem finansijskih doprinosa ili doprinosa u formi ugljovodonika.</p> <p>2. Države članice mogu razlozima koji su opravdani nacionalnom bezbjednošću, javnom sigurnošću, javnim zdravljem, bezbjednošću transporta, zaštitom životne sredine, zaštitom bioloških resursa i nacionalnih blaga koja imaju umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost, bezbjednošću instalacija i radnika, planiranim upravljanjem resursa ugljovodonika (na primjer, brzina kojom se ugljovodonici iskorištavaju ili optimizacija njihovog vađenja) ili potrebom da</p>	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:</p> <p>„(4) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika daje se primjenom načela nediskriminacije i transparentnosti.</p> <p>(5) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika koncedent može uskratiti iz razloga nacionalne bezbjednosti.“</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Navedena odredba direktive regulisana je i članom 7 stav 1 tačka 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 članom 12, članom 13 stav 2, članom 20, članom 26 stav 1, 2 i 3, članom 39 stav 1 i 2, članom 26, 47, 57, 59, 60 i 70 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11).</p>	

<p>se obezbijede poreski prihodi, da nametnu uslove i zahtjeve za vršenje aktivnosti definisanih članom 2, stav (1).</p>				
<p>3. Pravila za plaćanje doprinosa definisanih u stavu 1, uključujući bilo koji zahtjev za učešće države, biće određena od strane država članica na takav način da obezbijede da je zadržana nezavisnost upravljanja subjektima.</p> <p>Međutim, u slučaju kada je davanje odobrenja predmet učešća države u tim aktivnostima i kada je pravnom licu povjereno upravljanje tog učešća ili kada država sama upravlja svojim učešćem, ni pravno lice ni država neće biti spriječeni da preuzmu prava i obaveze koje se odnose na takvo učešće, ekvivalentno značaju učešća, pod uslovom da pravno lice ili država neće biti sastavni dio informisanja niti imati pravo glasa u odlukama koje se odnose na izvore za nabavku u subjektima, da pravno lice ili država u kombinaciji sa bilo kojim javnim</p>	<p style="text-align: center;">Član 1</p> <p>U Zakonu o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list CG", broj 41/11), u članu 4 poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:</p> <p>„(3) Pravo na istraživanje i proizvodnju ugljovodonika može se dati i privrednom društvu u kojem država ima većinski vlasnički udio i pravnom licu čiji je osnivač država pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>subjektom ili subjektima neće imati većinsko pravo glasa za ostale odluke i da će bilo koji glas države ili pravnog lica isključivo biti zasnovan na transparentnim, objektivnim i nediskriminatornim principima i neće spriječiti da se odluke menadžmenta subjekta zasnivaju na uobičajenim komercijalnim principima.</p> <p>Međutim, odredbe prethodnog podstava neće spriječiti pravno lice ili državu da se usprotivi odluci imaoca odobrenja koja ne bi poštovala uslove i zahtjeve definisane u odobrenju, kada je u pitanju strategija iskorišćavanja resursa i zaštita finansijskih interesa države.</p> <p>Mogućnost da se usprotivi odluci će biti iskorišćena na nediskriminatoran način, posebno kada su u pitanju odluke o investiranju i izvorima snabdijevanja subjekata. U slučajevima kada učešćem države u aktivnostima upravlja pravno lice koje takođe posjeduje odobrenje, država članica će uspostaviti aranžmane koji će zahtijevati od pravnog lica da vodi odvojene račune za njegovu komercijalnu ulogu i za njegovu ulogu menadžera učešća države i da garantuje da ne postoji protok informacija od strane dijela pravnog</p>				
---	--	--	--	--

<p>lica koje je odgovorno za upravljanje učešćem države ka dijelu pravnog lica koje posjeduje odobrenje za svoja sopstvena prava. Međutim, kada dio pravnog lica koji je odgovoran za upravljanje učešćem države angažuje dio pravnog lica koji posjeduje odobrenje kao konsultanta, prvopomenuti dio može staviti na raspolaganje bilo koju informaciju za konsultantske aktivnosti koje treba da se sprovedu. Imaoci svih odobrenja na koje se odnosi informacija biće unaprijed obavješteni o tome koje će informacije biti date na ovakav način i biće im stavljeno na raspolaganje dovoljno vremena da podnesu primjedbe.</p> <p>Države članice će obezbijediti da je nadgledanje subjekata koji posjeduju odobrenje ograničeno na ono što je neophodno kako bi se obezbijedilo poštovanje uslova, zahtjeva i obaveza iz stava 1. Naročito, oni će preduzeti mjere neophodne da se ni od jednog subjekta ne zahtijeva, bilo kojim zakonom, propisom ili administrativnom mjerom, ili bilo kojim ugovorom ili od strane bilo kog tijela, da objavi podatke o planiranim ili stvarnim izvorima nabavki, osim na zahtjev nadležnih organa, a isključivo u pogledu ciljeva definisanih članom 36 Ugovora.</p>				
--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p>Ne dovodeći u pitanje odredbe koje se odnose na ili koje su sadržane u pojedinačnim odobrenjima i na odredbe člana 3, stav (5), tačka (b), pravne, regulatorne i administrativne odredbe koje rezervišu pravo jednom subjektu da dobije odobrenje u konkretnom geografskom području u sklopu teritorije države članice, biće poništene od strane predmetne država članica prije 1. januara 1997.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p>1. Države članice će obavijestiti Komisiju o bilo kojim opštim poteškoćama, de jure ili de facto, koje su imali subjekti kod pristupa ili vršenja aktivnosti traženja (prospekcije), istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u trećim zemljama, na koje im je skrenuta pažnja. Države članice i Komisija će obezbijediti da se poštuje povjerljivost komercijalnih podataka.</p> <p>2. Komisija će dostaviti izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu do 31. decembra 1994. godine, a nakon toga periodično, o situaciji subjekata u trećim zemljama i o stanju bilo kojih pregovora koji se</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		

<p>sprovode u skladu sa stavom 3 sa tim zemljama ili u okviru međunarodnih organizacija.</p> <p>3. Kad god Komisija ustanovi, ili na osnovu izvještaja iz stava 2 ili na osnovu ostalih informacija, da treća zemlja ne odobrava subjektima iz Zajednice tretman uporediv sa onim koji Zajednica daje subjektima iz treće zemlje, kada je u pitanju pristup ili vršenje aktivnosti iz stava 1, Komisija može dostaviti predlog Zajednici za odgovarajući mandat za pregovore u cilju postizanja uporedivih, konkurentskih mogućnosti za subjekte iz Zajednice. Savjet će donijeti odluku kvalifikovanom većinom.</p> <p>4. U okolnostima opisanim u stavu 3, Komisija može u bilo kom trenutku predložiti da Savjet ovlasti jednu ili više država članica da odbiju odobrenje subjektu kojeg efektivno kontroliše predmetna treća zemlja i/ili državljani treće zemlje.</p> <p>Komisija može da napravi takav predlog na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev države članice.</p> <p>Savjet će djelovati kvalifikovanom</p>				
---	--	--	--	--

<p>većinom što je prije moguće.</p> <p>5. Mjere preduzete u skladu sa ovim članom neće dovesti u pitanje obaveze Zajednice iz bilo kog međunarodnog ugovora kojim se reguliše pristup i vršenje aktivnosti traženja (prospekcije), istraživanja i proizvodnje ugljovodonika.</p>				
<p>Član 9</p> <p>Svaka država članica će objaviti i obavijestiti Komisiju o godišnjem izvještaju koji će sadržati informacije o geografskim područjima koja su otvorena za traženje (prospekciju), istraživanje i proizvodnju, davanje odobrenja, subjektima koji imaju odobrenja i o njihovom sastavu i o procijenjenim rezervama na njenoj teritoriji.</p> <p>Ova odredba ne sadrži u sebi bilo koju obavezu za Države članice da objave informacije komercijalno povjerljive prirode.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 10</p> <p>Države članice će obavijestiti Komisiju, ne kasnije od 1. maja 1995., o nadležnim organima. Države članice će obavijestiti Komisiju, bez odlaganja, o bilo kojim promjenama koje nastanu nakon toga. Komisija će</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>objaviti listu nadležnih organa i svih promjena uz to u Službenom listu Evropskih zajednica.</p>				
<p>Član 11 Ova Direktiva se primjenjuje na odobrenja data od datuma predviđenog u članu 14.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 12 Stav koji slijedi će se dodati u članu 3, Direktive 90/531/EEZ: „5. Po pitanju eksploatacije geografskih područja za svrhu traženja (prospekcije) ili ekstrakcije nafte ili gasa, stavovi od 1 do 4 će se primjenjivati kako slijedi od datuma od kog je predmetna zemlja članica ispunila uslove iz odredaba Direktive 94/22/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja o uslovima za davanje i korišćenje odobrenja za traženje (prospekciju), istraživanje i proizvodnju ugljovodonika (*): (a) smatraće se da su uslovi predviđeni u stavu 1 zadovoljeni sa dejstvom od tog datuma ne dovodeći u pitanje stav 3; (b) od država članica iz stava 4 se traži da saopšti samo odredbe koje se odnose na ispunjenje uslova iz stavova 2 i 3, sa dejstvom od tog</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

datuma				
<p style="text-align: center;">Član 13</p> <p>Odredbe članova 3 i 5 se ne primjenjuju na nova odobrenja koja je dala Danska prije 31. decembra 2012. po pitanju područja koje se vraćaju 8. jula 2012. nakon isticanja odobrenja izdatog 8. jula 1962. godine. Nova odobrenja će biti data na osnovu objektivnih i nediskriminatorskih principa.</p> <p>Shodno tome, ovaj član neće stvoriti bilo kakav presedan za države članice.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p style="text-align: center;">Član 14</p> <p>Države članice će usvojiti zakone, propise i administrativne mjere neophodne da bi se uskladile sa ovom Direktivom do 1. jula 1995. One će odmah obavijestiti Komisiju o tome. Kada države članice usvoje ove mjere one će sadržati upućivanje na ovu Direktivu ili će u takvo upućivanje biti prpratni dio u trenutku njihovog zvaničnog objavljivanja. Metode kojima će se napraviti takvo</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

upućivanje će predvidjeti države članice.				
Član 15 Ova Direktiva stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Evropskih zajednica.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 16 Ova Direktiva je upućena državama članicama.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

